

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. || Lv dovici || De Ponte Vallis-|| Oletani, È Societate ||
Jesv Theologi.|| De || Christiani hominis || Perfectione In
Qvo-|| libet eius Vitæ genere.|| Tomi Qvatvor.||**

Quorum argumenta ex S. Rvth Historia præcipué desumpta

Puente, Luis de la

Coloniæ Agrippinæ, 1625

§. 2. Laudes in præsentia.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39637

DENIQVE lingua (vt S. Iacobus Apostolus ait) data est, *ut fons ellet aqua dulcis*, dulcia verba proferendo, & vtilia ad gloriã Dei, & bonum proximo- rum etiã hostium. & ipse Saluator iuber, *benedicere maledicentibus nobis*: hoc est loqui benè de illis, qui malè de nobis loquantur; cùm igitur nullus adeò sit improbus, qui non habeat aliquid boni, ob quod laudari possit: æquum est, vt lingua suo fungatur officio: malum reticendo, manifestando autem bonum, iuxta regulas rationis; nam, vt idem Apostolus dixit: *non potest fons de eodem foramine emanare dulcem & amarã aquam*: nec dulcis poterit a- marã dulcorare; sed amara potiùs dulcem inficiet. Quamobrè lingua sem- per habere debet dulcedinem in verbis; nullis malis & amaris admixtis, quæ illa deprauent.

§. II. *Laudes in presentia.*

MAIOR attentione opus est in laudandis proximis, cùm sunt *presen- tes*; vt laudatio sit vtilis, & non noxia. Præmittimus autem, quòd li- cèt vt plurimum homines laudemus ab aliquib. dotibus naturalibus quas habent: è pulchritudine V. G. aut robore corporis; à memoria, ab inge- nio, & alijs naturalibus animæ ornamētis: proprie tamen (vt Aristoteles di- xit & S. Thomas cõfirmat) non sunt laude aut vituperio digni ob huiusmo- di res naturales, quæ non sunt in eorum potestate; sed ob eas, quæ à *libero eorum arbitrio* dependent: nec hæ quidem omnes laudem apud Deum promerentur; sed illæ tantum, quæ sunt *studiosæ*: virtus enim absolutè hominem facit laudabilem, sicut vitium eundem facit contemnendum. Et in hunc modum explicat S. Bernardus sententiam Ecclesiastici, quam his ver- bis refert: *neminem laudaueris in vita sua duplicem*, inquit, homo habet vitã; alteram *propriam* à natura sua corrupta, & misera. Et propter hanc, vt di- ctum est, non laudem promeretur, sed vituperium: alteram habet *non suam*, sed *DEI*, à diuina eius gratia communicatam: propter quam laudari potest: nam tunc laus non est præcipuè ipsius hominis; sed Dei, cuius illa est *vita* ac proinde etiam *gloria*, quæ ex illa oritur. Et quoniam iustus non in se vi- uit, sed in Christo: cùm laudatur, non in sua, sed laudatur in vita Christi, qui gratiæ suæ dona in ipso posuit. Quare ita vir probus in sua præsentia est laudandus, vt in memoriam illi reuocetur præcipuus ipsius boni & virtu- tis auctor, ne ex ipsa laudatione damnus sentiat; sed vtilitatem, in quam illa ordinatur, hoc est, vt in virtute foueatur & confirmetur; & persuerare & perfici in ea possit: quod obtinebit, si memor sit bonum, quod habet, nõ ipsius esse, sed Dei, cui gloriã reddere; & in quo fiduciam suam collocare debet. Alioquin facillè ob suam superbiam aut fiduciam propriam, aut se- curitatem nimiam illud amitter.

4.
Iac. 3. 11.
Luc. 6. 8.
De nullo
nisi bonum
loquar.

Li. 3. Eth. c. 5
1. 2. q. 21. a. 2
Sola virtus
laudabilis.

Ep. 13. Ser.
5. de Sãctis.
Ecc. 11. 30.
vini LXX.

In Christi
vita lauda-
tur iustus.

Christus a
quos lau-
dauit.

b Luc. 7. 44.

d Luc. 19. 8.

e Mat. 8. 10.

f Mat. 16. 17.

Defectus
virtutibus
miscendi.

g Apo. 3. 11.

h Ecc. 11. 30.

i Mat. 11. 11.

Eandem
qui securi
sunt.

2.

k Rut. 2. 13.

Tom. 1. 174.

2. c. 10. 5.

H V N C in modum laudauit Christus, D. N. multos in eorum præsentia: tam vt illis animum adderet; quã, vt tepidos & murmuratores cõfunderet, eosque ad illorum imitationem permoueret. Laudauit *Magdalena*, opus, quo b *lachrymis rigabat pedes eius, & capillis capitis sui tergebat, eosque osculabatur, & unguento ungebat*: eam enim laudando confundebat pharisæi torporem, malè de illa sentientis; *Zachai* quoque zelum laudauit, dicenti: *dimidium bonorum meorum, Domine, do pauperibus; & si quid aliquem defraudauit reddo quadruplũ*: propter quod, dum ipsum laudauit, *filiumq;* dixit esse *Abrahe*, cæteros publicanos excitauit ad illius imitationem. Fidem etiã *cæturionis* laudauit, dicens: *ese non inuenisse tantam fidem in Israel*, vt sic Iudæorum incredulitatem argueret. Laudauit etiam *S. Petri* confessionem, vt reliquos discipulos ad eandem magis excitaret: sed adiecit: *Beatus es Simõ Barionia, quia caro & sanguis non reuelauit tibi, sed Pater meus, qui in cælis est*: vt intelligeret, in quem deberet laudationis illius gloriam referre; gratumque se exhiberet ei, à quo tale beneficium accepisset. Et in Apocalypsi artificio mirabili laudat idem Dominus *Episcopos Asia*, ad quos literas scribi iubebat, in quibus eorum *virtutes & bona opera* referrentur; sed mox subiungebat aliquos eorum *defectus*: vt, si laudatio illos extolleret, admonitio defectus humiliaret: & minimum eos, defectus perseverantiæ admoneret. sic enim quendam expressè monuit dicens: *g tene quod habes, vt nemo accipiat coronam tuam*: ne ob laudationem illam putaret se esse securum: sed attenderet, se, dũ viuere, mutationi esse subiectum: Quamobrem dixit Ecclesiasticus: *h ante mortem ne laudes hominẽ quenquam*, ea scilicet laude quæ debetur beatis, plenam iam victoriam adeptis. siquidem quam diu pugna durat, semper est pereundi periculum. Quamobrem cum Christus D. N. multa in *S. Ioannis Baptista* laudes dixisset, adiecissetque: *i inter natos mulierum non surrexisset eam maiorem*, subiunxit: *qui autem minor est in regno cælorum, maior est illo*, quasi dixerit: omnes hæ laudes sunt hominis adhuc in terra uiuentis, & mutationi subiecti. Ac proinde, quantumuis Ioannes sit Sanctus, non attingit tamè ad *securitatem* minimi iam beati, qui ratione sui status potest integrè & plene laudari, tanquam victoriam iam consecutus.

S E D V T ad nostram historiam redeamus, præclarã valde fuit ipsius Booz prudentia ac discretio in laudandis bonis ipsius Ruth operibus. k *Nunciata*, inquit, *sunt mihi omnia, qua feceris socrui tue post mortem viri tui: & quod reliqueris parentes tuos, & terram in qua nata es & veneris ad populũ, quem antea nesciebas, reddat tibi Dominus pro opere tuo, & plenam mercedem recipias à Domino Deo Israel ad quem venisti, & sub cuius confugio isti alas*: quibus verbis perfectus ille vir ostendit zelum suum, quem superiores habere debent in confirmandis & fouendis Tirionibus in Dei seruitio, laudando scilicet illos, vitæque

muta-

mutationem factam approbando; & quod vitia deseruerint, & socios malos; aut quod mundo valedixerint, domuique paternæ, vt religionis statum amplecterentur. nam quemadmodum alijs improbrantibus, quod benè faciunt, timidiores ac tristiores redduntur & interdum retrocedunt, & benè inchoatam viam deserunt: ita è contra magis excitantur ad progressum, valdeque exhilarantur, quando alij approbant: & factū laudant, præcipuè cum magna alicuius auctoritatis homines id faciant, quorum approbatio & laus pluris omnino fit. Id quod commune illud prouerbium confirmat: *virtus laudata crescit*, quemadmodum teneræ plantæ aqua irrigatione crescere solent: non quod præcipuè ob laudes operetur (hoc enim non virtutis sed vitij vanitatis esset) sed quod motiuum & occasionem ex laudatione accipiat, ad operas perficienda, quæ à bonis laudantur, à sapientibus probantur, & à potentibus magni fiunt.

DE NIQVE est specialis quædam occasio, in qua expedit proximum laudare: cum scilicet ille est valdè tristis, pusillanimis, & in periculo versatur labendi in abyssum *desperationis*: tunc enim æquum omnino est, bona, quæ ille fecit, laudare, & gratias ac dona à Deo illi collata in memoriam ei reuocare, in eum finem, vt respirans, nouam concipiat fiduciam: quemadmodum Apost. ad Hebræos in similib. angustijs cõstitutos scribens, hæc dixit: *Rememoramini pristinos dies, in quib. illuminati, magnū certamē sustinistis passionum. Et in altero quidem opprobrijs Et tribulationibus spectaculum facti, in altero autem socij taliter conuersantium effecti. Nam Et vinctis compassi estis, Et rapinam honorum vestrorum cum gaudio suscepistis, cognoscentes vos habere meliorem: Et manentem substantiam. Nolite itaque amittere confidentiam vestrā, quæ magnam habet remunerationem: patientia enim vobis necessaria est: vt voluntatem Dei facientes, reportetis promissionem.* hæc Apostolus, qui sæpè in suis literis ex huiusmodi occasionibus virtutem laudat afflictorum, ad eos consolandos. Nec mirum est, quod in eum finem virtutem alienam laudemus: siquidem in similibus periculis constitutis nobis licet imò expedit propriam laudare: laudare intelligo, virtutes & insignia opera, quæ Deus per nos fecit, referre; vt sic deiectum cor nostrum erigamus, confundamus verò Dæmones, & omnes hostes, qui nos in profundo desperationis sepelire contendunt: nam S. Iob satis fusè virtutes suas retulit, non ex vanitate, sed nè in desperationis abyssum corrueret, in quam eum dæmon per eius amicos præcipitare volebat: constat autem illum tunc non errasse: siquidem Deus ipse eum postea laudauit, eiusque approbauit sententiam.

Tyrones
laudandi.

Ve agnos-
cant se bene
egisse.

Tristes lau-
de erigendi.

Heb. 10. 33

Tristi etiam
proprijs vir-
tutibus se o-
rigere licet.
Iob. 31. per
eo.

Iob. 42. 7.